

Jesenický horský spolek

Výroční zpráva 2020

Obr.: Pohled na Říční okruh/Opparing, na který dále navazuje Soukenická ulice/Tempelring - kolem roku 1900. V popředí budova sídla stavební firmy Ernsta Latzela a za ní klasicistní Latzelova vila. V pozadí komíny četných textilních továren, které dokládají hospodářský vzestup Krnova

✂ Slovo úvodem

Vážení přátelé,

oč více je náš komunitní život omezován měsíce trvajících vládních opatřeními proti koronavirové epidemii, o to více se koncentrujeme na „budovatelské“ projekty s lopatou či jiným nářadím v ruce a na rozvíjení nápadů a myšlenek, na které by v jiné době nebyl prostor a čas. Děkuji všem přátelům a pomocníkům, kteří společně s námi přiložili ruku k dílu na práci na památkách, které nám tu zanechaly předchozí generace našich krajanů.

Jan Stejskal

Obr.: Již v roce 2019 se nám podařilo identifikovat krnovský dům, do kterého navrhoval interiéry přízemního bytu rakouský architekt Adolf Loos pro židovskou rodinu Samkových. Dnes již neexistující dům se nacházel na ulici Morizgasse, v místě dnešní ulice Na můstku, naproti dřívějšího zimního kluziště. V roce 2020 jsme získali od fotografa Stanislava Bačovského další fotografie z období demolice domu v době stavby průtahu městem v osmdesátých letech. Práce špičkového architekta tak zřejmě skončila pod lžicemi krnovských bagrů.

✂ Základní informace

Název: Jesenický horský spolek
Právní forma: spolek
Sídlo: Hradec-Nová Ves 19, 790 84 Mikulovice
Datum vzniku: 23.2.2005
Datum zápisu: 1.1.2014
Spisová značka: L 13177 vedená u Krajského soudu v Ostravě
Identifikační číslo: 26991268
Učel: Ochrana přírody a krajiny, obnova kulturního a architektonického dědictví a podpora znevýhodněných skupin obyvatelstva, prostřednictvím realizace vlastních projektů obnovy, vzdělávacích a informačních projektů nebo poradenství, případně podílem na realizaci rozsáhlejších projektů spolupráce neziskového sektoru, místních samospráv, odborné i laické veřejnosti.

Statutární orgán-výbor:

Předseda: Pavel Stejskal, tel.: 777638568, kutzer@seznam.cz

Místopředseda: Jiří Strnad, tel.: 603826428, jorgos.s@email.cz

Hospodář: Jan Stejskal, tel.: 554610935, 604294458, e-mail: jenstejskal@seznam.cz

Název nejvyššího orgánu:

spolkový sněm

Internet: www.kutzer.cz

Dosavadní „historie“ sdružení:

2005	- založení Občanského sdružení Jesenický horský spolek
- zpracování Projektu vybudování Kutzerova domu v Horním Údolí
- zakoupení stavební parcely po zbouraném domu č.p.34 pro Kutzerův dům
2006	- zveřejnění záměru obnovy Kutzerova domu na webu – www.kutzer.cz
2007	- nákup lavic ze zrušeného evangelického kostela Trnov pro krnovskou synagogu
- start projektu obnovy mešní kaple Františkov/Franzberg
- vydání územního souhlasu na stavbu Kutzerova domu
2008	- statické zabezpečení kaple Františkov (betonový věnec), osazení nového krovu a střešní krytiny
- zpracována stavební dokumentace na stavbu Kutzerova domu pro stavební povolení
2009	- dokončena hlavní část venkovní rekonstrukce kaple Františkov
- vydáno stavební povolení na Kutzerův dům v Horním Údolí
- příprava záměru odkoupení domu Soukenická 6 v Krnově pro potřeby zázemí Spolkového domu „U synagogy“, vykoupení prvních dvou jednotek v domě
2010	- vykoupení dalších 3 jednotek v domě Soukenická 6 v Krnově,
- realizace projektu Propagace jesenických památek
- další kroky rekonstrukce kaple Františkov
- dokoupení zahrady u stavební parcely pro Kutzerův dům, realizace elektropřípojky pro Kutzerův dům
2011	- slavnostní otevření kaple Františkov po ukončení rekonstrukce
- vykoupení poslední šesté jednotky v domě Soukenická 6 v Krnově
- zahájení rekonstrukce domu Soukenická 6 na Spolkový dům „U synagogy“
2012	- slavnostní otevření Spolkového domu „U synagogy“
2013	- úprava zahrady Spolkového domu „U synagogy“
- zapojení do údržby areálu židovského hřbitova a obřadní síně v Šumperku
2014	- transformace o.s. na spolek
- dovybavení spolkového domu nábytkem a zakoupení klavíru pro spolkový sál
2015	- výstavba základové desky Kutzerova domu v Horním Údolí
2016	- dokončení hrubé stavby Kutzerova domu v Horním Údolí
- rekonstrukce střechy spolkového domu v Krnově, vybavení košer kuchyně
2017	- odhalení pamětní desky obětím hladového pochodu z června 1945 na zahradě spolkového domu v Krnově

- koupě pozemku po zbourané jesenické chalupě na Rejvízu
- opravy spolkového domu v Krnově
- úpravy areálu Kutzerova domu v Horní Údolí
- 2018 - připomínka 80. výročí Liptaňské tragédie společně s KVH MAXIM
- návštěva německého velvyslance Dr.Christopha Isranga v obřadní síni židovského hřbitova v Šumperku
- 2019 - osazení střechy Kutzerova domu v Horním Údolí střešní krytinou
- 2020 - osazení oken a dveří Kutzerova domu, první etapa vnitřních instalací
- zahájení prací na instalaci „Poslední vlak“ v součinnosti se Spolkem u synagogy

✂ Naše projekty

Provozování Spolkového domu „U synagogy“ v Krnově

Jesenický horský spolek realizoval i díky pomoci města Krnova projekt vybudování Spolkového domu „U synagogy“ v Krnově. Projekt spolkového domu navázal na záměr vlastníka synagogy – Federace židovských obcí ČR – vybudování regionálních center židovské kultury v deseti lokalitách v ČR, včetně Krnova. S podporou grantů Nadace OKD, Nadace ČEZ, Purkyňovy nadace a ČSOB a díky přispění mnoha dalších firem a dárců byly zchátralé prostory domu upraveny pro spolkové potřeby. V přízemí domu vznikl spolkový sál, kancelář s knihovnou, recepční místnost, kuchyně a sociální zázemí. Spolkové prostory byly slavnostně otevřeny 28. září 2012. V roce 2013 byla upravena zahrada spolkového domu a pořízena další část vnitřního vybavení, v letech 2014-15 byly spolkové prostory dovybaveny dalším nábytkem a pro sál byl zakoupen klavír. V roce 2016 byla obnovena střecha spolkového domu, která byla již v havarijním stavu. Díky pomoci dárců došlo k vybavení košer kuchyně, která slouží i pro potřeby akcí v synagoze a spolkovém domě a zpestřuje naše spolkové aktivity. Postupně doplňujeme díky odkazům a dárcům naši spolkovou knihovnu, zaměřenou na židovskou kulturu, památky a historii a také na regionální historii. Opravy a vybavování pokračovaly i v letech 2017-2019. V roce 2020 byla ve spolupráci se Spolkem u synagogy zahájena na zahradě spolkového domu práce na umělecké instalaci „Poslední vlak“, připomínající všechny obyvatele regionu, kteří byli odvezeni či odjeli nákladními vlaky pryč a ztratili svůj domov v našem regionu.

Obr.: Stav Kutzerova domu v Horním Údolí u Zlatých Hor po osazení oken a dveří

Projekt údržby areálu židovského hřbitova a obřadní síně v Šumperku

Od srpna 2013 se členové Jesenického horského spolku zapojili do údržby areálu židovského hřbitova a obřadní síně v Šumperku. Židovský hřbitov v Šumperku byl zřízen v roce 1911, ve stejném roce postavena i obřadní síň, zvýšená nástavbou kupole v roce 1932. Areál je v majetku Federace židovských obcí v ČR. Zapojili jsme se do osekávání plochy hřbitova a drobných oprav služebního bytu v objektu obřadní síně. V letech 2014-15 byl služební byt dovybaven a byly zrealizovány drobné opravy, před obřadní síní jsme osadili historické žulové patníky z roku 1870 k vymezení prostoru před obřadní síní. V letech 2016-18 byla doplněna žulová dlažba před vstupem. Zpřístupňování areálu hřbitova probíhá i ve spolupráci s našim partnerským sdružením Respekt&Tolerance z Loštic, které pečuje o synagogy v Lošticích a Úsově. V roce 2018 nás poctil svoji návštěvou německý velvyslanec JE Dr. Christoph Israng, který uctil památku šumperských obětí holocaustu. Dohled nad provozem památky běžel i v letech 2019 a 2020. V roce 2020 bylo realizováno položení nové vodovodní přípojky zejména díky pomoci firmy Auto Kubiček.

Obr.: Obřadní síň židovského hřbitova v Šumperku

Projekt znovuvybudování domu Bernharda Kutzera

1. Bernhard Kutzer (27.6.1794-14.12.1864)

(Pramen: Sotiris Joanidis - Zlaté Hory v Jeseníkách - Letopisy)

"Jedním z nejznámějších slezských sochařů v 19. stol. byl Bernhard Kutzer. Prvním jeho dílem v Horním Údolí byl litinový kříž na počest svého zázračného uzdravení ze souchotin. Dnes stojí u zdi hřbitova před kostelem. Umělec Bernhard Kutzer se věnoval různým církevním motivům. Vedle oltářů, volných plastik a obrazů zajišťoval také výrobu ostatního vybavení kostelů jako lavice, kazatelny, křtitelnice, zpovědnice, rámy obrazů, prospekty varhan a dokonce prováděl i projekty malých staveb. K jeho nejlepším dílům patří oltář ve farním kostele ve Vrbně pod Pradědem s řezbářským výtvozem archanděla Michaela a pod ním stojících figur apoštolů sv. Petra a sv. Pavla. Významnou prací je také postava Asunty, tj. Nanebevzetí Panny Marie na hlavním oltáři v kostele ve Zlatých Horách, kde se nachází i dvousoší Pieta a Bolestná Panna Marie, pocházející z kostela v Horním Údolí. Postavil také novogotický oltář v Pačkově (Polsko) a hlavní oltář v Pasekách u Šternberku. Jeho dílem jsou dva cherubíni v dřevěném kostelíku v Maršíkově, vynikající prací ve starogermánském slohu je Kristus na kříži s Janem a Marií v proboštském kostele sv. Mořice v Olomouci. I hlavní oltář a kazatelna v kostele v Karlově Studánce a hlavní oltář v Mnichově u Vrba jsou jeho dílem. Vytvořil ještě četné návrhy pro uměleckou litinu v železárnách v Železně u Vrba, a to jak pro kříže, náhrobky, zábradlí, mříže, tak i portrétní medailony. V jeho světské sochařské tvorbě se setkáváme s bájnými postavami. Velmi známá je socha Ponocného, která je v současnosti v Penzionu Rejvíz ve vinárničce. Ovšem nejznámější soškou se světským motivem je jezerní pastýř Gill, kterou vyřezal podle báje „O hříšném pastýři Gillovi“, kvůli němuž Pán Bůh zatopil bájně město Hunohrad v rejvízském mechovém jezírku. V rejvízském kostele je od Bernharda Kutzera nejen hlavní

oltář, ale také dřevěné sochy sv. Floriana a sv. Jana Nepomuckého v téměř životní velikosti a metrové sochy sv. Josefa a sv. Rocha. V malbě Kutzer vynikal nejrozličnějšími žánrovými motivy, karikaturami i krajinomalbou. Jeho nejvyšší práce jsou v barokním duchu, ale nechal se inspirovat také románským, gotickým, i klasicistním uměním.“

2. Minulost domu Bernharda Kutzera

Dům Bernharda Kutzera byl postaven nejpozději v první polovině 19. století jako typické jesenické přízemní podhorské stavení obdélníkového půdorysu se sedlovou střechou. Dům čp. 34 v Horním údolí stál naproti kostela a fary. Středová chodba oddělovala obytnou část domu od prostor, využitých jako dílna. V zadní části domu, odvrácené od silnice, byla hospodářská část. Zajímavostí domu byla přístupová rampa z přilehlého svahu do půdních prostor, kudy se v minulosti naváželo seno saněmi. Po poválečném vyhnání německy mluvících krajanů dům chátral a společně s dalšími staveními byl zbourán kolem roku 1960.

3. Stávající stav lokality

Po demolici domu zůstal prostor původní stavební parcely nevyužit. Stále však byly zřetelné základy stavby včetně přístupové cesty z obecní komunikace. Stavební parcela č.96 po zbouraném domu má výměru 326 metrů čtverečních a je obklopena zahradou, která se nachází ve svažitém terénu, naproti kostela sv. Jana Křtitele v Horním Údolí. Po dokončení stavební dokumentace a vydání stavebního povolení byla realizována elektropřípojka pro budoucí dům, proběhl rovněž odkup zahrady Kutzerova domu od města Zlaté Hory. V sousedství bývalého domu byla umístěna informační tabule, upozorňující na historii místa – v rámci projektu Propagace jesenických památek. V roce 2015 byla zahájena stavba domu betonáží základové desky pro dům. Proběhly i úpravy terénu v okolí budoucího domu a kultivace přilehlých ploch. V roce 2016 byla vyžděna hrubá stavba domu a zastřešena krovem. Stavební a zemní práce pokračovaly i v roce 2017. V roce 2018 byla zakoupena střešní krytina pro pokrytí střechy, které se pak realizovalo v roce 2019. V roce 2020 byl dům napojen na elektřinu a došlo k realizaci první části elektroinstalace. Byla rovněž osazena nová okna a dveře. V roce 2021 se pokračuje izolací podkroví a osazování stropních podhledů.

4. Cílový stav

Záměrem sdružení je obnovit dům bez zadního hospodářského traktu a dodržet původní obdélníkový půdorys domu, dříve zahrnující obytnou část a dílnu. Dominantní uliční průčelí by mělo respektovat rovněž původní ráz domu, včetně vstupních dveří s obloukovým nadpražím a tvarově původních oken. Podoba domu z odvrácené zahradní části již bude podřízena novému využití domu. V přízemí domu by měl vzniknout Kutzerův spolkový sál, využitý jak ke spolkovým účelům, tak k prezentaci osobnosti a díla Bernharda Kutzera a jeho pokračovatelů na nástěnných panelech. Vystaveny budou i drobné artefakty z původního domu, nalezené při stavbě. Dále by se zde nacházelo sociální a provozní zázemí spolkového sálu. V podkroví vznikne ubytovací zázemí pro spolkové potřeby.

Obr.: Pohled na dům Bernharda Kutzera těsně před demolicí kolem roku 1960

Další aktivity v roce 2020

- dobrovolnická práce na údržbě areálu židovského hřbitova a obřadní síně v Šumperku – zajištění výkopu a položení nové vodovodní přípojky,
- spolupráce na realizaci projektu „Poslední vlak“ společně se Spolkem u synagogy
- vyhledávání a opravy mobiliáře pro Vilu Chlupaček v Krnově.

✂ Finanční zpráva

Výkaz zisků a ztrát k 31.12.2020 (v Kč)

	2016	2017	2018	2019	2020
VÝNOSY CELKEM:	256.402,-	827.501,-	299.791,-	189.182,-	214.380,-
Přijaté příspěvky a dary	256.400,-	127.500,-	291.591,-	181.700,-	169.380,-
Tržby z prodeje majetku	0,-	700.000,-	0,-	0,-	45.000,-
Ostatní výnosy	2,-	1,-	8.200,-	7.482,-	0,-
NÁKLADY:	155.624,-	777.588,-	196.630,-	187.654,-	211.937,-
Spotřebované nákupy celkem	96.937,-	99.597,-	47.527,-	43.399,-	66.898,-
Služby celkem:	4.666,-	318.386,-	108.650,-	102.631,-	101.442,-
Osobní náklady celkem:	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
Ostatní náklady:	6.021,-	13.781,-	7.967,-	8.138,-	10.111,-
Odpisy a ZC prodaného majetku:	45.500,-	344.824,-	32.486,-	32.486,-	32.486,-
Poskytnuté příspěvky:	2.500,-	1.000,-	0,-	1.000,-	1.000,-
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK:	100.778,-	49.913,-	103.161,-	1.528,-	2.443,-

Rozvaha k 31.12.2020 (v Kč)

	2016	2017	2018	2019	2020
AKTIVA CELKEM:	1.294.349,-	1.030.444,-	1.015.573,-	1.087.101,-	1.101.521,-
Dlouhodobý hmotný majetek	1.270.162,-	1.020.338,-	987.853,-	981.006,-	1.010.171,-
Zásoby	0,-	0,-	0,-	0,-	0,-
Pohledávky	3.295,-	3.455,-	3.485,-	3.485,-	3.415,-
Finanční majetek	20.892,-	6.651,-	24.235,-	102.610,-	87.935,-
PASIVA CELKEM:	1.294.349,-	1.030.444,-	1.015.573,-	1.087.101,-	1.101.521,-
Vlastní zdroje celkem	155.010,-	204.922,-	308.084,-	309.612,-	312.055,-
-Jmění celkem	54.232,-	155.010,-	204.923,-	308.084,-	309.612,-
-Výsledek hospodaření běžného roku	100.778,-	49.912,-	103.161,-	1.528,-	2.443,-
Cizí zdroje celkem	1.139.339,-	825.522,-	707.489,-	777.489,-	789.466,-
-Půjčky od členů sdružení	1.139.339,-	633.617,-	690.817,-	760.000,-	775.017,-
-krátkodobé závazky	0,-	191.905,-	16.672,-	17.489,-	14.449,-

✂ Poděkování

Činnost Jesenického horského spolku by nebyla myslitelná bez dotační podpory, pomoci sponzorů, spolupracovníků, dobrovolníků, členů sdružení. V roce 2020 to byli zejména:

-Provoz, vybavování a opravy Spolkového domu „U synagogy“ a budování hrubé stavby Kutzerova domu v Horním Údolí: cresco&finance a.s. – Dalibor Tesař, Spolek u synagogy, Dimitris Georgiadis, Jiří a Iveta Strnadovi, Pavel Stejskal, Jaroslav Stejskal, Jan Stejskal.

DĚKUJEME!

✂ Plány (a přání) pro rok 2021 a další léta

- další etapa stavby Kutzerova domu v Horním Údolí – izolace a podhledy, zemní práce, doplnění dalších instalací, první etapa interiérových omítek,
- pokračování spolupráce na oživování památkově chráněné Vily Chlupaček v Krnově,
- pořízení nových vstupních dveří zahradního vstupu a výměna několika oken Spolkového domu „U synagogy“ v Krnově.

✂ Jak podpořit projekty našeho spolku

Chcete podpořit projekty Jesenického horského spolku finančním darem, materiální pomocí, dodávkou Vašich výrobků či služeb, dobrovolnickou prací či dobrou radou? Můžete nám pomoci v některém z našich plánů pro rok 2021? Jakoukoliv pomoc uvítáme. V případě potřeby připravíme text sponzorské smlouvy. Nebránili bychom se zejména pomoci pro projekt stavby Kutzerova domu v Horním Údolí a projekt využití a oprav Spolkového domu „U synagogy“ v Krnově.

Využijte prosím kontakt:

Pavel Stejskal, tel.: 777 638 568, kutzer@seznam.cz

Jiří Strnad, tel.: 603 826 428, jorgos.s@email.cz

Jan Stejskal, tel.: 554 610 935, 604 294 458, e-mail: jenstejskal@seznam.cz

Bankovní účet Jesenického horského spolku:

-číslo účtu: 205101999/0300, Československá obchodní banka, a.s.

-BIC/SWIFT CODE: CEKOCZPP, IBAN: CZ34 0300 0000 0002 0510 1999